

DEBRECENI ÚJSÁG

Előzetes:

Helyben:	Vidéken:
Egy óra 14.000 K	Egy óra 14.800 K
Három óra 42.000 K	Három óra 43.800 K
Egyes szám köznap 600, vasár- és ünnepnap 1200	

Felolvasó szerkesztő és lapfőigazgató

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Bethlen gróf miniszterelnök nagy beszéde a nemzetgyűlésen

Megdöntötte az ellen érveléseket. — Őszinte felvilágosítás minden irányban.

Figyelmeztette a polgári társadalmat, hogy yha nem tart össze, az előretörő szociáldemokratizmussal kapcsolatosan ismét olyan állapotokhoz jutunk, mint a háború után.

A nemzetgyűlés mai ülését reggel hét órakor nyitotta meg Szeitovszky Béla elnök Napirend szerint következő a szándékos javaslatok folytatásos tárgyalása. Felolvassa azon képviselők neveit, akik a zárszó jogán felszólalhatnak. Mielőtt a zárszó jogán szólani kívánó képviselőket szólásra felhívna, Bethlen István gróf miniszterelnök kíván szólni.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Tisztelt Nemzetgyűlés, (Halljuk, halljuk.) Legyen szabad nekem is azok után, akiket az ellenzők tegnap este a szövegben levő tárgyról kifejtett, az általános vita befejezésekor reflektálnom.

A kritika lényegese külpolitikai szempontból egyeztetve végig ment a hangnemen minden skálán, az objektív kritikán végig a hazánulás vádjáig. Magyarország amikor kölcsönt kért a külföldtől, nem kérhette és nem kerülheti el bizonyos beavatkozásait rajtuk kívül álló tényezőknél. Hiszen a kontrollról volt itt a szó, a legbővebben és a legerősebben szó. En ezt megértem. Nemcsak megértem, hanem ne méltóztassanak azt gondolni, mint hogy ha a kormányunk örömet szerezne az, ha nem úgy, mint régen, teljes szabadsággal, hanem csak bizonyos kontroll mellett juthatunk ki kölcsönhöz.

Ami külpolitikai helyzetünknek felfogását illeti, ugy legjobban fejezte ki az én meggyőződésemet szerint ezt gróf Apponyi Albert akkor, amikor azt monddta, hogy ez a mai helyzet és az eseményeket, valamint akciókat azon gyümölcsöt, a szövetség levő törvényjavaslat két erőforrás eredményeként. Az egyik azon hatalmak törekvése, hogy Európában új konszolidáció alakuljon, újból helyreállítsák a gazdasági és pénzügyi egyensúlyt és zeáltal a reparáció kérdéseinek fokozatos feltevéseinek újjól helyt adjanak. Ezzel szemben állott azoknak a törekvése, akik nem tudván megelégedni a multból, maguk részéről egyszikikus törekvéseiket tovább folytatják és mindent elkövetnek, hogy Közép Európában a reparáció kérdésével és ennek segélyével a helyzet szánását lehetlenné tegyék.

Gróf Andrássy Gyula ezt úgy fejezte ki, hogy mi egy nagy bizalmatlansággal állottunk szemben az egész vonalon és ezen bizalmatlanságnak következménye az az eredmény, amely önmaga részéről nincs megegyedve. En azt hiszem, hogy minden hazafias embernek kötelessége a mai körülmények között a nemzet előtt felfogását kifejezni ezekről a kérdésekről és mindenképp kötelessége ez a kormánynak, hogy akkor, amikor rá kell hogy mutassak, hogy tényleg kontroll nélkül nem tudunk kölcsönt szerezni, azokra az igazi okokra, amelyek ezt lehetlenné tették és ezt igazolja a nemzet előtt azt a viss majort, amely fennforgott és okozója volt annak az előzménynek, amellyre a kormány a maga részéről rámutatni kénytelen. En azt hiszem, hogy rossz tanácsadója a nemzetnek az, aki külpolitikai tényektől elvonatkoztatva azt óhajtja, hogy a nemzet ma is azokon az utakon járjon, amelyen jár akkor, amikor egy nagyhatalomnak volt a részese.

Mi volt a helyzet, amellyel meg kellene küzdeni a kormánynak, ha a szándékos akcióit sikerrel akarta volna véghezvinni?

Összehasonlítások történtek itt Ausztriával, Bulgáriával, Németországgal. Az Ausztriával való összehasonlítás nagyon nehéz mert Magyarország esélyei sokkal rosszabbak voltak e tekintetben, mint Ausztriáé. Mikor mi kimentünk, mindekelőtt azzal az érvvel állottunk szemben, hogy Magyarország gazdag, nversztermelő ország, más mint Ausztria. Mi képesek vagyunk önmagunkat ellátni

és fizethetünk jóvátételt és ha momentán kellemetlen helyzetben vagyunk is, keresztül fogunk rajta esni és akkor a tolnok követelt jóvátételt meg tudjuk fizetni. Ez a pénzügyi argumentum már igen sok nehézséget okozott és fog is okozni, amikor is méltányosságot kérünk. Még nagyobb nehézséget okozott politikai téren. Teljes bizalmatlansággal állottunk szemben, mert Magyarország a külföldön a nemzeti érzéstől túlfutott országnak ismerik. Jól ismerik Magyarországot háború alatti teljesítményeit és sokkal nagyobb bizalmatlansággal viseltetnek velünk szemben, mint Ausztriával szemben. Ezért természetesen más a politikai irány Magyarországgal szemben, amelytől jobban tartanak. A gyengeség nincsenek sem barátai, sem ellenségei, de az erősek, különösen akkor, amikor szerencsétlenségben van, csak ellenségei vannak.

A harmadik nehézség, amellyel szemben állottunk, Franciaországnak az a féltelme, hogy a jóvátétel kérdésének ilyen vagy amolyan elintézésével egy rejudicium teremtenék a német kérdés elintézésére. Magyarország helyzetét hasonlítanak tekintették Németország helyzetéhez politikai szempontból és ezért félték az esetleges prejudiciumot.

Ezelőtt egy évvel Magyarország a jóvátétel tekintetében igen nagy veszélyben volt. Akkoriban a jóvátételi bizottság végleges öszveget vetett volna ki Magyarországra terhére, akkor ma nem külföldi kölcsönről és szánásról lenne szó, hanem menquementről és olyan szankciókról, melyeket a trianoni szerződés értelmében velünk szemben alkalmaznának, de kétségtelen, hogy ha fizetnünk volna jóvátételi öszveget, azt sem lettünk volna képesek megfizetni.

Zsilinszky: És Bulgária? Bethlen: Bulgária helyzete egészen más Bulgária először ugrott ki a szövetségesek közül a háborúból és meg tudott egyezni egy végleges öszveget, amelyet épen kiváltságos helyzeténél fogva megfizethető öszvegre tudott lealkudni.

Attér azokra az alkotmányjogi kérdésekre, melyeket amviszor szóvá tetek. Először az úgynevezett diktatura kérdésével kíván foglalkozni. Andrássy Gyula gróf finom megkülömböztetéssel azt mondotta, hogy amit és bizonyos szavakkal precizoztam, nem diktatura, hanem államcsíny és ami a törvényben van az nem államcsíny, hanem diktatura.

Felesleges e kérdésekről ilyen szójátkot csinálni. Azt hiszem, hogy a diktatura az államesiny következménye szokott lenni, vagyis amikor valaki államcsínyt követett el, azután következik a diktatura. Ismerem a történelemből a diktaturát, de olyan diktaturát és olyan diktatort meg nem láttam, akit a parlament leszavazhat, elkergethet. (Igaz, ugy van, derűtlenség a jobb felől.) Legálább ha én diktátor akarnék lenni, méltóztassanak meggyőződéve lenni, hogy akkor nem adnék a parlamentnek felhatalmazást arra, hogy engem minden második napon felelősre vonjon.

Sok képviselő rámutatott arra, hogy Ausztriában államtanácsot szerveztek és ez határozottabb jogkörrel bírt, mint az a szervezet, amelyet mi akarunk itt a szánás során beállítani.

E tekintetben fogalomzavar uralkodik azoknál, akik e kérdést úgy értelmezték, Ausztriában ennek a szervnek államtanács a neve de tulajdonképpen nem más, mint egy kibővített minisztertanács, amely bizonyos tekintetben önállóan intézkedik, sőt a kormányt is egyszólván

bevonása nélkül, mert a kibővített minisztertanácsnak, a kormányt is egyszólván irányítja.

Egy másik Ruhr-politikától kellett féltünk. Nem várhattunk. Megindítottuk azt az akciót, amely egy év leforgása alatt sikerre vezetett. Egyfelől elintéztük a jóvátételi kérdést 20 évre, másfelől 250 millió aranykorona kölcsönt kértünk Nem mi vettük fel a jóvátételi kérdést adtál, hogy kölcsönt kértünk. Aki ismert, akkori, barátunk, küll súlyos nemzetközi helyzetünket, az tudja, hogy csak ellenségeink voltak, akik egy közép-európai Ruhr-politika felé igyekeztek hajtani a helyzetet, az tudhatia, hogy más ut nem volt számunkra és kompromisszum nem olna, ha meg nem indítottuk az akciót.

Zsilinszky: Olaszország nem engedett volna megszállni. Bethlen: Politikai téren bizonyos kérdésekben számíthatunk az olasz segítségre, a jóvátétel téren azonban Magyarország legnagyobb hitelezője épen Olaszország.

Andrássy Gyula gróf azzal vádol, hogy ezzel az akcióval megalkodtunk, mert nem lettünk önérzetűek, lelki függetlenségünket, mert ott kértünk, ahol nem lett volna szabad kérnünk.

Ez a beállítás nem felel meg a tényeknek, sőt homlokegyenest ellentétben áll velünk. A hatalmak az első határozatban nemcsak a magyar ügy vereségét látták, hanem saját felfogásuk és akciójuk vereségét is. Nemcsak nem hagyták cserbe, hanem még sokkal nagyobb erővel léptek fel diplomáciai téren épen a kisantantnál Magyarország érdekében.

Mi tehát nem a kisantantnál kértünk vagy kunvártunk abból a célból, hogy kölcsönt kapjunk, a kölcsön kérdést a kisantanttal nem is direkt a magyar állam tárgyalta, hanem a nagyhatalmak genfi képviselői, továbbá a népszövetség. Mi a kisantanttal csak Genfben tárgyaltunk. Tárgyaini kellett velünk azokat a kérdéseket még akkor is, ha kölcsönről nem lett volna szó.

Nem áll az, hogy önézetünket lelki függetlenségünket bárkivel szemben csorbítani engedjük volna, vagy mintha lemondottunk volna a trianoni szerződésben számunkra biztosított jogokról. Nemcsak hogy teljesen szabadkezünk van ebben a tekintetben, hanem érdekeinket minden esetben úgy mint eddig, teljes mértékben törekszünk megővni.

Külpolitikai vonatkozású kérdéseket érintett beszédében Nagy Vince is. Foglalkozott a belgrádi fegyverszünet kérdésével. Ugy állította be azt, mintha a mostani kormány ismerte volna el azt, azzal a meggyőzéssel, amelyet a jugoszláv állammal létesítettünk. Ezt a szerződést, amelyet csupán katonai konvenciónak és sohasem fegyverszüneti szerződésnek ismreünk el, nem mi, hanem a trianoni szerződés ismerte el, már bevezető részében (Olvassa a trianoni szerződés megtelelő pontját.)

Azt is mondja Nagy Vince, hogy e szerződés értelmében nem lettünk volna kötelesek elismerni azokat a kötelezettségeket, amelyet bizonyos tárgyaknak Jugoszlávia számára való visszaadására néve benne foglaltatnak. Erre vonatkozólag hivatkozom a trianoni szerződés 182 cikkére. (Felolvassa a cikk magyar fordítását) Itt is expressis verbis ki van mondva a mi kötelezettségünk. Politikai következtetéseket akkor lehetne ehhez a d. l. ghez fuzni, ha nem a trianoni szerződés ismerte volna el a belgrádi fegyverszünetet, hanem a jelenlegi kormány.

Hivatkozott Nagy Vince a Romániával kötött meggyezésre és ezzel összefüggésbe egy román újság személynre vonatkozó közléseit is felhozta. Erre

vonatkozólag már a külügyminiszter ur megadta a méltó feletet és csak reflexiót lázók hozzá. Tudom, hogy a tolnok elszakított területen igen sokan arra törekszenek, hogy az én személynemnek, minisztertanácsomnak és a kormányt integritása fordítottassék és ez által lelkiellátóvá vártatón a határon innen és a határon túl. Az ott élő emigráns urak élnek ilyen fegyverekkel, de hogy magyar politikuskok tudva, vagy nem tudva velük szövetségben, hasonló aijas ragalmakat a nemzetgyűlésen való debatkáció által tovább adjanak, ez példátlan a magyar parlamentarizmus eddigi történetében. (Zajos helyeslés jobbról.)

Mint tegnap a pénzügyminiszter ur kifejtette a népszövetség és Magyarország érdekei a reparáció művében teljesen szolidarsak, mert mind a kettőnek érdeke, nekünk anvagi neki morális szempontból, hogy ez a reparáció sikerüljön és úgy vitossék keresztül, hogy az összes államok, elsősorban Magyarország is, mint érdekelt fél meg legyen elégedve.

Tehát a népszövetség kontrolja különösen azért, hogy egy amerikai állambizottság bizott meg annak gyakorlatával, nem azért fog gyakorlatot, hogy beavatkozzanak a mi belügyeinkbe. Azt hiszi a tisztelt képviselő ur, hogy egy amerikai állampolgár oda adja magát ahhoz (zaj a közepén), hogy itt Magyarország, egyik vagy másik külpolitikai államnak, amelyiket nem is ismer, akizhez nem is köti semmi őt, oda adja magát. Ez alábecsülése annak a tisztességnek, amelyet amerikai állampolgártól várni lehet (élénk helyeslés.)

Itt a katonai kontrollról kell még szólnom. Eckhardt képviselő ur felszólalásában azt mondotta, hogy a kormány a trianoni szerződésben is tulmenő katonai kontrolba ment bele. A katonai kontrol tekintetében minden olyan követeléssel szemben, amely a trianoni szerződéssel öszve nem egyeztethető, arra az álláspontra helyezkedtem és fogok helyezkedni, hogy semmi körülmények között nem vagyok hajlandó a trianoni szerződésben tulmenő követeléseket honorálni (helyeslés és taps.) Ez magától értetődik, de minthogy megtámadták, kénytelen voltam erre vonatkozólag nyilatkozni.

Azt mondják, hogy a jogok, amelyek alapján bele lehet avatkozni Magyarország ügyeibe, nagyon tágon vannak megszabva. En ettől abszolúte nem félek. Ez a komisszió külföldön székelt. A magyar kormánnyal direkt nem érintkezik, csak a főbiztoson keresztül, felvilágosításokat kérhet, meggyezéseket tehet, utasításokat azonban nem adhat neki. Az eddigi kontrol sokkal erősebb volt, mert direkt utasítások is gyakran jöttek ultimátum formájában is. Ez a kontrol nem egyéb mint a reparációs bizottság kontroljának legyengített formája.

Nagy Emil szerint nem csinálhatunk közös vámterületet más állammal és hogy erre lekötöttük magunkat a trianoni szerződés szerint jogunk nem volt. En nem tudok elképzelni olyan ványterületet, amikor Magyarország közös ványterületet akarna létesíteni bármelyik szomszédjával (helyeslés.) En tehát ebből szemlet konstruálni nem tudok.

A munkásosztály képviselői több szemrehányást tettek arra néve, hogy a rekonstrukciós terv tulajdonképpen épen az első osztályokra jár nagy teherrrel, míg a többi osztályok kevesebb mértékben viselnek a terheket. Ha van valaki, akinek érdeke ez a rekonstrukció, úgy az mindenesetre a munkásosztály. Az a vád tehát, hogy a költségvetés és rekonstrukciós terv nem számol azokkal

A szociális elvekkel, amelyekre a képviselők hivatkoznak, nem áll meg, sőt ellenkezőleg a budget, egyuttal demokratikus szociális budget is.

Csak két kérdéssel akarok még foglalkozni. Az egyik kérdés az, hogy a magyar földművelők viselője az aranyos terhet, a másik kérdés pedig a létszám-apolás kérdésével kapcsolatban felmerült egyes feltevésekre vonatkozik.

A föld-, a védelem- és vagyonadónak 51 százalékot fizeti és pedig nem is az egész magyar föld, mert az egész föld 81 százalékkal fizet többet, mint a többi osztályok. A házadó tekinteteljes részét is a föld fizeti. A földadó az egyenlő, amely rögtön az első félévben a budget szerint 33 millióra emelkedik. A képviselő urak azt mondják, hogy más adó nem fokozatosan emelkedik, csak a földadó nem, de ugyanakkor nem veszik észre, hogy a földadó átmenet nélkül egyszerre emelkedik fel a kívánt magasságra. Meltóztatassanak ezt elismerni és nem azt mondani, hogy a föld Magyarországon nem fizet és minden tehát alól kibúvik. A vagyonadóság szempontjából a föld 365 millió aranykoronát fizetett s ezzel szemben a részvénytársaságok, kereskedelmi és ipari raktárak együttesen fizettek és fognak fizetni 40 milliót. Ezek szerint konstánthoz kell, hogy a föld minden más vagyonnál jobban megmutassa áldozatkészségét és házfalását.

A létszámajánlás kérdésénél Rupert képviselő ur azt mondotta, hogy fegyveres erőnkől bocsássunk el 40 ezer embert. Erre azt kell mondanom, hogy 40 ezer embert nem bocsáthatunk el, amikor csak 35 ezer emberünk van fegyverben. Azt hiszem nagyon káros az országára, ha egyes képviselők tudva, hogy a külföldi mennyit beszél Magyarországi fegyverkezéséről, a magyar militarizmusról, teljesen jogtalanul, felállanak és azt mondják, hogy a kormány bocsásson el fegyveres erejéből 40 ezer embert. Mi ennek a következménye? Az, hogy hivatkozni fognak a külföldön arra, hogy a magyar nemzetgyűlésen egyes képviselők argumentumokat adtak arra, hogy itt 40 ezer embertől több van fegyverben ami ellenkezik a trianoni szerződéssel. Addig, amíg a trianoni szerződés értelmében a fegyverzést Európa nem viszi keresztül, nem vagyunk hajlandó egy katonát sem elbocsátani, mert ezzel azt az argumentumot adnánk ki kezünkből, melynek segítségével az általános fegyverzés érdekében a szomszédoknál szót emelhetnénk. Rossz szolgálatot teszünk a nemzetnek, ha ilyen argumentumokat adunk azoknak, akik annyit véteknek a múltban az országnak. Főleg attól, hogyha magyar képviselők ilyen értelemben szólalnak fel, a külföldön hitelre találnak. Ez Magyarországnak nem hasznára, hanem igenis súlyos kárára van.

Amikor a szociáldemokrata pártnak naponta 8-10 gyűlése van Budapesten, világra kiütközik azt, hogy Magyarországon a kormány megakadályozza a gyűlékezést, lehetetlenül teszi a munkásosztály gyűlékezési szabadságát, ez a ténnyel szembe fordított ellenkező dolog. Legyen szabad enen ebből az alkalomból a magyar polgári társadalom figyelmét felhívnom arra avesszékre, amiből a körülményből kifolyólag fenyeget, hogy a szociáldemokrata párt a maga világlátása mellett ilyen irányú propagandát fejt ki. A szociáldemokrata párt, amely más világnézeti alapon áll, mint a polgári társadalom, nagyobb propagandát képes kifejtetni, mint bármely más párt. En ebből egy tanulságot vonok le.

Figyelemre: a polgári társadalmat, hogy ha uról a politikai nuanszok lesznek urra a nemzet egyetemi érdekei helyett, akkor a politikai életben előtérbe szociáldemokrata párt világlátásával kapcsolatosan ismét olyan állapotokhoz fogunk jutni, mint amilyenekben az utolsó években, a háború után voltunk.

Ez ellen nem védheti meg a polgári társadalmat a kormány, semmiféle erőszakoskodása, amit nem is tehet meg másnéven mint csak a szabadságok reátrínzáásával. De meg ez sem elég hatályos a polgári társadalom összefogása nélkül.

Ha a bolgári társadalom tudatára ébred annak a veszélynek és félre teszi a kiesinyes politikát, amely Magyarországon mindig káros volt és mindig bamba vitte az országot, akkor társadalmi felelősséget kell.

A kormánynak csak az lehet a hivatása, hogy egyforma mértékkel mérjen és figyelemmel a társadalmat saját érdekeire, amikor ezek a veszélyek fenforognak.

En csak azt mondom, hogy ennek az országnak igenis érdeke, hogy haladjon a korral, azonban ez a nemzet nem felelőskedik meg a zokról a tradíciókról sem, amelyekre Áronyvi hivatkozott.

Arra kéri a nemzetgyűlést, tegye lehetővé, nevé ezek a javaslatok mentől előbb törvényerőre emelkedhessenek. Az ország nagy érdekei függőnek ehhez. Azt hiszem voltak egyes képviselők, akik azt hitték, hogy ha csütörtökig nem szavazzák meg a javaslatokat, akkor itt Magyarországon felfordul a politikai rend és nem tudom mi fog bekövetkezni. Nekünk terminusunk nincsen. A nemzetnek van terminusa. Nem a kormány, de a nemzetnek ez a terminusa azt azt monja, hogy tegyük lehetővé mentől előbb, hogy ez a nemzet ehhez a külföldi segítséghez hozzájusson, amely segítség nélkül Magyarország gazdasági életének talpraállítása nem íhető keresztül, amelyek érdekében kész áldozatokat hozni, de felesleges áldozatokat.

Budapesten újra kitört a nyomdász sztrájk.

Budapest, ápr. 17. A nyomdászok szakszervezete a lekutóbb lefolyt nyomdász sztrájkból kifolyólag tárgyalásokat folytattak a főnökegyesülettel. Ezek a tárgyalások azonban nem vezettek eredményre. A munkások ma délelőtt kinyomatták követeléseiket és azt kívánták, hogy a munkaadók azt azonnal fogadják el.

Ez az ultimátum jellegű követelés, nem annyira anyagi, mint inkább elvi vonatkozású volta miatt teljesíthetetlen volt. A munka a legtöbb üzemben a ma délelőtt folyamán megszűnt. Azok a lapok, amelyek a kizárás dacára is megjelentek az elmúlt napokban, állítólag ezután is meg fognak jelenni.

A nyomdászok anyagi követeléseit 100 ezer korona heti béremelést kernek a verkmunkások részére, az éj-

azért, mert egyes képviselők a maguk elveit fölébe helyezik a nemzet többsége akaratának, semmi körülmények között sem fog hozni és nem hajlandó meghozni. Kéri a javaslatok elfogadását. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps, a kormányparti képviselők felállanak helyükről és így üdvözlik a miniszterelnököt.)

Ezután a zárzó jogán Rupert Rezső, Nagy Vince, Baross János, Zsirkay János, Kabók Lajos, Lendvai István, Eckhardt Tibor, Horváth Zoltán szólalnak fel, akik benyújtott határozati javaslatokat indokolják meg.

Elnök 2 órakor az ülést délután 3 óráig felfüggeszti, amikor a javaslatok részletes tárgyalására térnek át.

Ezután a szanálási javaslatokat részleteiben is elfogadják.

Óriási taps tör ki az egységes párton. Hosszasan eljénzik Bethlen miniszterelnököt.

Elnök napirendi javaslatot tesz, javasolja, hogy a ház legközelebbi ülését meg ez éjél éjfélután, fél 1 órakor tartsa, melynek napirendjén a szanálási javaslatok harmadszori olvasása szerepel.

Bethlen miniszterelnök Rassai kérdésre válaszul kijelenti, hogy az elmúlt egy évben a nemzetgyűlés összehívására május 10-ike között fog intézkedni.

A kormánypart tagjai helyükről felállva lelkesen tapsolják a miniszterelnököt, aki a kormánypart lelkes éljenzésében hagyja el az üléstermet. Ülés vége négyed 10 órakor.

szakai lapszedők heti 150 ezer korona emelést kérnek, a nappali lapszedők 120 ezer korona emelést. A segédmunkások a fenti összeg 65, a nők pedig 60-át.

Budapest, április 17. A nyomdász ipar munkaadói és munkás szervezetei kölcsönösen felkérték a kereskedelmi minisztériumot, hogy a nyomdásziparban támadt konfliktus ügyében vállalja a felek között a közvetítést. A munkaadók és munkások este 8 órakor a Schidling miniszteri tanácsos vezetésével tanácskozási jutták össze.

Az esti tanácskozáson a munkások engedték merev álláspontjukból. Megállapodás azonban nem jött létre. Péntek délelben újabb értekezlet lesz.

Nagypénteki ősi szokások Debrecenben.

Bőjt böjt nélkül. — Bűbajos asszonyok babonás farokja. — Nagypéntek éjszaka. — Keresztutón gyögyül a beteg.

Borongós, hűvös tavaszi idő az egész héten. Nehéz fellegnek lassan usznak. Majd leszakadnak a bünös fellegek. Csinos szél fut, Permetezik az eső. A felleg szétterül és ömlik a zápor lefelé. Kelletlen rossz idő. Mit tehetünk? Már ez így szokás, így van megírva a Bibliában, így hiszi a nép és baj lenne, ha másképp lenne.

A nagyhat a bűnbánat hete: szomorú, barátságatlan.

A bűnbánók napja.

Debrecen a nagy kálvinista város készül a nagyhatra. Ha még az első napokon végzi is a husvéti tavaszi nagy takarítást. Nagyvesztortokon abbahagyja és készül a nagybűnbánatra.

Régi időben egyszerű emberek a nagy pentedket átböjtölik. Komoly böjt ez. Csütörtök estétől pentedk estig semmit sem esznek. Sőt némelyek megjavítják és egész szombat reggelig nem esznek.

Ezeknek az öregembereknek nagy bajuk van. Hiszen a kálvinista magyarosak akkor böjtöl, ha nincs mit enni, erről pedig mindenképpen gondoskodik, meg a legszegényebb is.

Ott ül az öreg paraszt egész nap a tanya előtt. Nézi a napot. Csak néha megy a jószágnak tenni. Türi nyugodtan a vezeklest. Rabóttól valami haragosára. Úgy hallotta, hogy kilenc pentedken kell rábójtolni és nagyon hathatós, ha ebbe nagypéntek is beleesik. Ekkor haragosát kár eni, sőt az Isten ki is vágja az élők sorából.

A betegségek ellen is jó, de minden osetre legelőszőbb orvossg. Erre is böjtöl és hitte szerint használ. Már pedig a hit sok embert meggyógyított. Minek a drága doktor és még drágább patika?

A modern bűnbánók.

A fiatalabb kálvinisták is böjtölnek. Húst nem illik nagypentedken enni. Minden húsnál ősi eddel fő: szabóallér, meg pedig a rigmus szerint patkány májjal, megkerve pirított hajjal.

Jó nagy tal turós laska csak úgy uszik a szalonna zsírban. Patkány mája volna a zsírban sult mak és mazsola. Amde a debreceni civis jó hazafi, nem költ az ilyen luxus cikkekre, hanem gyengén levetett tehetetűrával jól össze kavria, háj helyett gyöngyörűen megpirult szalonna tepertővel bőven behintli. Bekap belőle vagy hetven jó falatot. Ez aztán veszi a jó savanyú kertibort. Így el lehet böjtölni nagypentedken.

Ősi szokás, hogy a turós laska mellé egy kis szilva ciberét, aszalt gyümölcsöt főznek. Ezt inkább az asszony nép szereti, a férfiak a zstosabb falaton kapkodnak.

Akik többet tudnak, mint az orvosok.

Szegény nádfódeles házbán Szegény lakásban beteg sínylődik. Próbálták már mindennel, nem gyögyül meg. Teste kintese, Erjeje nincs. Az atyák véteiket örökölte.

Bűbajos asszonyok ülnek körülte. Orvosságot főznek több fajta füvekből. Gyógyerejét különböző közkedvelt főzéllel erősítették.

Porró levében megmossák a szenvedő testrészeket. Megpárolják ősi szokás szerint.

Varázs szavakat mormolnak a fogatlan aikk. Nephite az, hogy e folvadékhöz, ha idegen ér, ráragad a haj, a szenvedőre eltunik. Minő önzés. A bajt nem gyógyí-

tani levekeznek csak átharítani egy ismeretlen idegenre.

A gyogyívetel uti fazékba töltik, bele teszik a füveket is és most nagyfeladat: ki viszi ki a keresztuttra?

A betegét mindenre képes a család. Rögton vállalkoznak. Nem férfiak. Hiszen azok nem értenek hozzá, hanem batorszívű asszonyok.

Bűbajosok nagypéntek éjjelén a keresztutón.

Az óra éjfélét út. A korán ébredő kakasok már dalolnak. A fogzó hold kétségbeesetten bukkál a bizonytalan színű fellegek közt. Ha álmos szemével kikukkant a felhők hasadéka, hirtelen eldugja halvány arcát. Hídeg szél fuvalat borzongat végig.

Két asszony félve settenkedik a vak-homáiban. Összebrnnek. Suttognak. Összeütnönek. Megijednek. Fejüköt két-felre vetve ugranak szét. Leikiismeretük nem tisztá. Ócska piszkos kótyenyük alatt valamit reitegetnek. Csend van. A külvárosok utca torkolatán senki sem jár. A lumpok a főtécán bandukolnak. Csak az éjél kakasa kiált rájuk: — „Hova mentek!?”

A sáros keresztutnál megállanak. Még egyszer szétnéznek. Leteszik, amit hoztak. Hátat fordítanak rá és kezükkel háromszor hátra dobnak. Érthetetlen varázs szavakat mormolnak.

Lejük megkonnvebbült. Gyors léptekben, mintha hajtana őket a gonosz, melyet megidéztek, eltunnek.

Mit hoztak? A gyenge öngyújtó fényével egy tiszta új fazék látszik. Tele van főre anvaagal. Felborítjuk. Belőle füvek, bab, kása és kellemetlen szag. Sötét folyadék ömlik ki.

Ez a bűbáj, melybe lépni kész beteg. A nép gyermeke messze elkerüli. Fel föle. Nem nyulna a tiszta új fazékhoz sem.

Mások tulteszik magukat az egygyüü babonán. kiöntik az utálatos folyadékot, kimossák a fazekat és használják háztartásukban.

A beteg meg sínylődik tovább.

Nagypentedken mossa hollo a fiát. Nemesak a holló mossa nagypentedken a fiát, hanem vannak olyan emberek, akik évente egyszer nagypéntek éjjelén fürödnek meg.

Ezt sem egészségügyi okokból teszik, hanem babonából. Ezt a furdót tartják a leghasznosabbnak, mert nemesak testük tisztul meg, hanem eltávolítja tőlük az ezután következő betegséget is. Sőt a lélekre is jótékony hatással van.

Valamint a holló is fehérre akarja fiát mosni, hogy ritka legyen: így az ember is. Lehet, hogy teste fehér lesz, de soknak a lelke fekete és ezt nem a víz, hanem a tisztító tűz sem mosná fehérre.

Dr. Ecsedi István.

Katár problémák a fizika és filozófia köréből.

Dr. Vekerdi Bela a debreceni református főgimnázium fizika tanára egy kis füzetben adta ki azokat a vizsgálatokat, melyet a természeti filozófia köréből összegyűjtött. Ezekről a közzítható problémákról Vekerdi a debreceni Népszéru főiskolai tanfolyamon fejtejté ki vizsgálati eredményét.

Közítható formában szól a magán való kérdéséről értekeznek. Szól a fizika legújabb vívmányairól, a hang és fény szerepéről a külvilág megismerésében. A teri látásról. Kifejté, hogy a magán való meg nem ismerhető.

A kis füzet második részében a tér és idő nagy problémájáról értekeznek és a relativitás elméletét fejtegetik filozófiai vonatkozásaiban. Relatív és abszolút mozgásokat ismertet. Ems. tem elméletét nem tartja végelegesnek, csak átmenetnek a régi matematikai tudományból az újba.

Ezeket tárgyalja dr. Vekerdi Bela 32 oldalon. A tudományok népszerűsítésére hasznos lépést tett vele. A mi ára 4400 korona. Kapható minden könyvkereskedésben.

Buzát, rozst
természetbeni kamat mellett
kölcsön vesz és kölcsön ad
AGRI KULTURA
Kereskedelmi Részvénytársaság, EGYHÁZTÉR 5. SZ.
Első emelet. Telefon: 11-18.

„MERINO“
Posztó Kereskedelmi R.-T. Lörakata.
PIAC-UTCA 49. SZÁM
Tavaszi ujdonságok megérkeztek. Legnagyobb választék férfi szövet különlegeségeket: Kamgarn, Burberry, Frack-és Smoking kelmékben.
Kabát löszterek. — Szolid szabott árak.

Eladó
Bakonyseg község határában
111 k. hold prima, fekete szántóföld tanyaépületekkel együtt
Felvilágosítást nyújt dr. Nagy István és lovag Berks Lajos ügyvédek irodija Debrecen, Szent Anna-u. 8.

Husvét a templomokban.

A debreceni templomokban Husvét ünnepe a következő sorrendben tartatnak meg az Istentiszteletek:

A ref. templomokban.

Husvét első napján: Nagytömlomban d. e. 10 órákor prédikál dr. Baltazár Dezső, ágendázik Zambory Sándor, karéneket énekel az „Iparos dalkör”, d. u. 5 órákor prédikál Kiss József. Kistemplomban d. e. 9 órákor prédikál dr. Révész Imre, ágendázik Szele György, d. u. 3 órákor prédikál Peleskey Sándor. Kossuth utcai templomban d. e. 10 órákor prédikál Baia Mihály, ágendázik Gábor András, d. u. 5 órákor prédikál Molnár Sándor. Árpádtéri templomban d. e. 10 órákor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Keresztury József, d. u. 3 órákor prédikál Solymossy József. Ispoltáji templomban d. e. 10 órákor prédikál és urvasorát oszt Papp Imre, d. u. 3 órákor prédikál Keresztury József. Homokkerti imaházban prédikál és urvasorát oszt d. e. 10 órákor Mezei Béla, d. u. 3 órákor prédikál Zambory Sándor. Szegényházban d. e. 10 órákor prédikál és urvasorát oszt Ury Ferenc. Nyilas telepen d. e. 10 órákor prédikál és urvasorát oszt Peleskey Sándor. Tanvákon: Öndöd, Vedres dűlőn prédikál és urvasorát oszt Marton Sándor. Bánkon: Siposs Imre, Macson: Kovács János, Ohat-Telekházán: Kocsis János, Öndöd, Kádár dűlőn: Konrád Zoltán.

Augusztai szanatóriumban d. e. 10 órákor prédikál és urvasorát oszt Ury Sándor.

Ezvetemi ni klinikákon (Nagyverdő) d. e. 10 órákor prédikál és urvasorát oszt Vaida László és Kántor József.

A Debreceni K. I. E. heiviséjében d. u. 5 órákor prédikál és urvasorát oszt Mezei Béla.

Husvét második napján: Nagytömlomban d. e. 10 órákor prédikál Peleskey Sándor, d. u. 5 órákor Solymossy József. Kistemplomban d. e. 9 órákor prédikál Keresztury József, d. u. 3 órákor prédikál Kiss József. Kossuth utcai templomban d. e. 10 órákor prédikál Molnár Sándor, d. u. 5 órákor prédikál Keresztury József. Árpádtéri templomban d. e. 10 órákor prédikál Solymossy József, d. u. 3 órákor Molnár Sándor. Ispoltáji templomban d. e. 10 órákor prédikál Kiss József, d. u. 3 órákor prédikál Peleskey Sándor. Homokkerti imaházban d. e. 10 órákor prédikál Gábor András, d. u. 3 órákor prédikál Gábor András. Fogházban prédikál és urvasorát oszt d. e. 9 órákor Erdélyi Sándor.

Tanvákon: Köselyszegen prédikál és urvasorát oszt Nagy Lajos, Fancsikán: Ury Ferenc, Elepen: Kocsis János, Ebesen: prédikál dr. Baltazár Dezső, urvasorát oszt Baia Mihály. Nagycserén: Siposs Imre, Hegyesen: Kocsis János, Halápon: dr. Révész Imre, Szepesen: Mezei Béla, Pallagon: (gazd. ak.) Ury Sándor.

Az evangélikus templomban.

F. hó 20-án, husvét vasárnapján d. e. 10 órákor istentisztelet és urvasora osztás. Végzi Farkas Győző ev. lelkész. Husvét vasárnapján d. u. 5 órákor könyörgés — F. hó 21-én, husvét hétfőjén d. e. 10 órákor prédikál és urvasorát oszt: Tabry Tivadar ev. tábóri lelkész.

A gör. kath. templomban.

Husvét vasárnapján d. e. fél 9 órákor olvasott szent mise, d. e. 10 órákor nagy szt. mise után paszkaszenítés. D. u. 4 órákor nagy vespérnyé szt. beszéd.

Husvét hétfőjén: d. e. 7 órákor reggeli istentisztelet, fél 9 órákor olvasott szt. mise d. e. 10 órákor nagy szt. mise szt. beszéddel, kormenettel. D. u. 4 órákor rózsafüzér ájtatosság.

Husvét keddjén és szerdán szt. György napján az istentiszteletek sorrendje ugyanaz.

Uj sütőde!

Tisztelettel érteitem a nagyérdemű közönséget, hogy a **Kis-hegyesi-ut 8. sz. alatt** **sütődét** nyitottam.

Sütéseket elfogadok reggel 8, délelőtt fél 12, délután fél 8 órákor.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

KOMÓCSY JÓZSEF
sütőmester.

Nemzetgyűlés éjjel után.

Az éjjel fél egykor Szcitovszky Béla elnklete alatt ülést tartott a Ház, amelyen az egységspárt tüntető nagy számban jelent meg. A polgári ellenzéknek csupán Rassay és Nagy Emil képviselték.

A szánálási javaslatokat olvasásban is elfogadták.

Az elnök ezután bejelentette, hogy a nemzetgyűlés bizonytalan időre elnapoja magát és boldog husvétii ünnepeket kíván.

A miniszterek és az egységspárt tüntetőleg ünnepeltek és eljeneztek a miniszterelnököt.

Presbiteri értekezlet lesz kedden.

A debreceni református egyház-megye agilis esperese F. Varga Lajos Debrecen, Kaba, Hajdusámson, M. Képercs, Alsó és Felsőjózsa egyház-közösség presbiterét 1924. április hó 22-én kedden délelőtt 9 órára presbiteri értekezletre hívta össze az egyház tanácsstermében.

Az értekezleten imádkozik és Bibliát magyaráz F. Varga Lajos esperes. Előadást tartanak dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Révész Imre, dr. Erdős Károly és dr. Szeremley Béla.

Az értekezlet déle befejeztét nyer. Utánna szerény közebed a kollégiumi internátusban. Elődjegy ára 13,000 korona. Jelentkezni lehet az ebédre szombat déli 12 óráig.

A tisztviselők gyűlései országiszerte.

Budapest, ápr. 17. Az országiszerte megtartott taggyűlésekről újabbán a kalocsai csoport és az esztergomi KANSZ gyűléséről érkezett hozzászólások. Mindkét gyűlés a KANSZ memorandumával foglalkozott és a korbány által tervezett fizetés helyett a KANSZ memorandumában foglalt tervezetet tette magáévé amiről értesítették a miniszterelnököt és a pénzügyminisztert. A kerületek képviselőjétől pedig ügyük támogatását kérték. Az esztergomi gyűlésen a háboru alatti előléptetések revízióját követelték, a kalocsai nagygyűlés pedig a vasuti kedvezmény megvonása miatt tiltakozott.

Ujdonságok.

Nagypénteken.

Kereszten függő, haldokló Isten. Tavis koronás. — vérbekövet. Kínzott testeden tenvérvni ép sincsen... Állati vad nép, hogy kékre vert! ... Vértől tüzesült, ironba nagy szegek. Tépett, szent ruhán játszó kapzi sereg. Sötét nap, bus hold. Ropogó mennvbolt. Reszkető föld... nép — apostolok... Ott tul elvakult. Dühmámorba fult. Lómeq káromol... Bög ezernyi torok.

Köntöse fozlott, meztelen Isten. Im, a magyarnak Nagypentekje van. Ez is fölfeszítve... Egy barátia sincsen. Ki raita segítsen... Földindulás közt... vigasztalan. Mert büszkeségünk orvul arcul verték. Köpködő népek a sárba tepették. Kockás ruháit, nem! a testét osztják... Gonosztyók közt Csonka Magyarország!

Betelt a kinunk... Segítségül hívunk. Szánt a magyar sorsot. Aki kitörted sziklakoporsód; Keljen irántunk szived busulása. Ébregd fel néped szent föltámadásra.
Zsiga Lajos.

Nagypenteki istentiszteletek.

A református templomokban.

Nagytömlomban délelőtt 10 órákor prédikál dr. Révész Imre, délután 5 órákor prédikál Molnár Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órákor prédikál Szele György, délelőtt 11 órákor prédikál Ury Sándor, délután 3 órákor prédikál Solymossy József. — Kossuth utcai templomban délelőtt 10 órákor prédikál Peleskey Sándor, délután 5 órákor prédikál dr. Boér Károly, karéneket énekel a Templ. egy. vegyeskar. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órákor prédikál Gábor András, délután 3 órákor prédikál Keresztury József. — Ispoltáji templomban délelőtt 10 órákor prédikál Papp Imre, délután 3 órákor prédikál Kiss József. — Homokkerti imaházban délelőtt 10 órákor prédikál Vaida László. — Kórházban (szemészetem) prédikál és urvasorát oszt délelőtt 10 órákor Siposs Imre, bősosztályon: Kántor József.

A róm. kath. templomban.

Nagysütörtökön délután fél 4 órákor Jeremiás sirálmái. Csütörtökön d. e. fél 10 órákor ünnepélyes szentmise. — Nagypénteken délelőtt fél 10 órákor csonka szentmise, délután fél 4 órákor Jeremiás sirálmái énekelve, utána keresztut és rózsafüzér, 6 órákor pedig szentégbetétel. — Nagyszombaton reggel 6 órákor szentégbetétel, 7 órákor tűz- és vízszentelés, utána szentmise. Este 6 órákor feltámadás, kormenettel. Egész nagyhét alatt a Szent László dalárda tagjai énekelnek.

Az ág. ev. templomban.

Nagysütörtökön délután 5 órákor német istentisztelet és urvasoraosztás. Nagypénteken délelőtt 10 órákor ünnepi istentisztelet és urvasora osztás, délután 5 órákor passió olvasás. Az istentiszteleteket Farkas Győző lelkész végzi.

Az evangélikus templomban.

F. hó 18-án, nagypénteken d. e. 10 órákor istentisztelet és urvasora osztás. Végzi Farkas Győző lelkész. Nagypénteken d. u. 5 órákor a soproni theologusok vallásos estéleve.

A gör. kath. templomban.

Nagypentekn d. e. 9 órákor királyi imádrák, d. u. 3 órákor nagy vespérnyé szent beszéddel, kormenettel, szentégbetétéssel. — Nagy szombaton: d. e. 9 órákor nagy szent mise vespérnyével, d. u. 4 órákor szentégbetétel, éjféli 12 órákor feltámadási szertartás, kormenettel.

A tanács a hétfői mérkőzésen.

A Kéltmagyarországi sport egylet megkérte a városi tanácsot, hogy a husvétii mérkőzésen képviseltesse magát. A tanács kimondotta, hogy a hétfői mérkőzésre a páholyt 150 ezer koronáért megváltja.

Küzdelmes élet helyett halálba vágyott. A gyakori öngyilkosságok száma tegnap ismét szaporodott. Tegnap este ugyanis a Bercesny-utca 64. szám alatt lakó Kovács Istvánné marolugot ivott. Szerencsére a mérgecs üvegből keves jutott a gyomrába s így állapota nem életveszélyes. — Kiszallították a klinikára, hol tettének okán a nehéz küzdelmes életet nevezte meg.

Raktáron tartok a legújabb eszerépkényhatat takaréktüzhelyeket, elvállalok átrakást és tisztítást is Kirsch Károly Piac-utca 89. Telefon 12 18.

A város rendkívüli közgyűlése.

A szánálási javaslatok mellett.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt 9 órákor tartotta rendkívüli közgyűlést. A közgyűlésnek egyetlen pontja volt a szánálási javaslat érdekében beadott önálló indítvány.

A javaslatot dr. Vásáry István terjesztette elő és kérte a közgyűlést, hogy tekintettel a tárgy fontosságára a közgyűlés egyhangulag fogadja el a javaslatot, mely szerint Debrecen város is kívánatosnak tartja, hogy a szánálási javaslat minél előbb törvényerőre emelkedjen és így hazánk jövőjé boldogságára s minden rendű lakosai jólétének biztosítására irányuló munka mielőbb akadálytalanul folytatható legyen.

Dr. Szentpéteri Kun Béla és dr. Radó Rezső hasonlóképp szóltak a javaslat mellett.

Ezután a közgyűlés egyhangulag elfogadta a javaslatot és úgy határozott, hogy erről gróf Bethlen István miniszterelnököt táviratilag értesítsék.

A közgyűlést 10 órákor rekesztette be dr. Hadházy Zsigmond főispán.

Lapunk legközelebbi száma Nagypéntek ünnepe miatt vasárnap reggel jelenik meg.

Gyászjelentés. Alulírottak a legmélyebb fájdalommal tudatjuk, hogy a felejtethetlen jó férfi, gvernek, testvér, vő, unoka és kedves rokon **Bihari Béla** máv géplakatos folyó hó 16-án este 6 órákor életének 43-ik, második boldog házasságának 2-ik évében hosszas és súlyos szenvedés után csendesen elhunyt. Kedves halottunkat folyó hó 18-án, délután fél 4 órákor fogjuk Nap-utca 3. száma háznál a református egyház szertartása szerint tartandó gvaszama után a Péterfia-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtiszesség tételére rokonainkat, barátainkat, valamint a bánatunkban igaz részvétellel osztozókat, fájó szívvel meghívjuk. Aldás és béke poraira. Bánatos neje: özv. Bihari Béláné szül. Illés Luiza, Szülei: Polg. Bihari István és neje Baranyai Juliánna. Testvérei: János nejevel és gyermekeivel és Gyula. Apósa és anyósa: Illés István és neje Erdei Róza, Sógora: Illés Sándor, István és Feri, Nagyszülei: Erdei Sándor és neje Bagi Zsuzsanna, Nagybátyjai és néneji: Csóka István nejevel és gyermekeivel, Baranyai János nejevel, Erdei Sándor nejevel és leányuk Etelka vőlegényével Böles Istvánal. Valamint az összes rokonság nevében is. A temetést Gebauer K. és Társai tem. int. rendezi.

Tolvaj cigány. A rendőrség a minap a kisállomáson letartóztatta Balogh József hajdudorogi cigányt, mert az egy Keseru Klára hajduböszörményi lakos zsebéből a pénztárcát huzta ki. fele. A ravasz cigány azt állította, hogy ő csak figyelmeztetni akarta az asszonyt, hogy kiesik a tárcája. Ezt senki el nem hitte neki. Balogh Józsefnek, aki üstfoltzóknak mondotta magát Dorogon háza van, büntetve volt. A város területéről örökre ki tiltották.

Aki megakarta vesztegetni a rendőrt. Meg 1922-ben Takács Mihályné egyeki lakos tojást árult a gyalogjárón. Czirják Imre rendőr emiatt igazoltatta. Takács Mihályné 20 koronát adott a rendőrnek, hogy ne jelentse fel. A bíróság ma tárgyalta az ügyet, a vádlottat megvesztegetés vétségében bűnösnek mondotta ki és ezért 60 ezer korona pénzbüntetésre ítélt. Az ítélet jogerős.

Eladó földek:

10 holdas tanyás buzatermő Hadházi-uton, 6 és fél holdas buzatermő Mispércsi-uton, 10 holdas buza és gabonatermő Vámospécs-uton. — **HOCK** ingatlaniroda, Szent Anna négy.

Eladó beköltözhető házak:

Központban legmodernebb parkettes 5 szoba fürdőszobás családi ház — tejes komforttal. **Teleki-utca** a pályaudvar közelében: 4 szoba, fürdőszoba. **Csokonai-utca** kétrendbeli modern 4 szoba, fürdőszoba. **Bethlen-utca** modern 3 szobás. — **HOCK** ingatlanforgalmi iroda, Szent Anna négy.

TOKA!

fűszer, csemege italok nagy raktára Szent Anna-u. 1.

Husvétii nagy kiárúsítást rendezek

már régebben beszerzett raktáramból főképen ital valamint cukorka és csokoládé különlegességeim-ből a jelezalegi napi árnál **20 százalékkal olsoóbban számíthatok.**

Ajánlom továbbá dusan felszerelt **ítszer és csemege raktáramat** és kitűnő asztali faj boraimat, végül uradalmi tejtermékeimet. Szeszcs italok poharaként is eszközöltenek. Teljes tisztelettel **Toka Ferenc.**

A polgármester a kiütéses tifusz elleni védekezésre hívja fel a város lakosságát.

Miután a kiütéses hagymáz fellépése állandó veszedelemmel fenyeget és ezen betegség terjesztője a ruhatető, felhívom a város közönségét, hogy a tetveszeg ellen gondos tisztálkodás útján állandóan védekezék. Akinek elterjesztett ruhadarabjai vannak, vigye ki a Monostopályi ut 3. sz. alatt lévő járványkórházba, hol az díjtalanul tetvélenítetik. Hasonlóképen felhívom a város lakosságát arra is, hogy aki bárhol tetves embereket vagy lakásokat tud, vagy talál, ez az I. fokú közigazgatási hatóságnál (Rendőrségi palota, földszint 3-ik kapu) jelentse be, hogy a megfelelő intézkedések megtehetőek legyenek.

Dr. Magoss György, polgármester.

A „Hangya” újra tőkét emel.

Részjegyei értékét 10,000 koronára emeli.

A debreceni Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet, mely rövid élete alatt olyan nagy erőre vergődött tegnap tartotta közgyűlés előkészítő igazgatósági ülését.

Az igazgatósági ülés kimondotta, hogy az évi közgyűlést április hó 27-én, délelőtt 12 órakor tartja meg a kereskedelmi iskola dísztermében.

Ugyanezok elhatározta az igazgató sag, hogy újra tőkét emel. Olyan javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, hogy a részjegyek értékét 2000 koronáról 10,000 koronára emelik.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara nádértékesítő akciója.

Megemlékeztünk arról, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági kamara nád értékesítő akciója a debreceni gazdák körében bizonyos ellenszenvet váltott ki.

A Tiszántúli Mezőgazdasági kamara azt közli velünk, hogy az általa szervezett nádértékesítő akciója a gazdák javára történtek. Már a múlt évben többen fordultak a gazdák közül a kamarához és kérték, hogy a nádértékesítést szervezze.

Egyrészt azok közül a gazdák közül való, akiknek terem nadjuk; ezekre hasznos, ha nadjuk jól értékesítést elcséglük, másrésze pedig azért fordult a kamarához, mert nádra van szüksége. Olyan vidéken laknak, ahol nem terem nád. A kamara tehát a nád értékesítési akcióval a gazdák kívánságára, a gazdák érdekeit véli szolgálni.

A hajdúságtan elég nád is van, mert a kamara azt közli velünk, hogy egyetlen egy nap alatt husz vaggon nádát jelentettek be a hajdúsági gazdák értékesítésre.

A gyékény értékesítést is a gazdák érdekében vette kezébe a kamara. A gyékényből zsákot és papír anyagot akarnak előállítani.

SZIREK ANDRÁS
alsórendű ural- és egyenruha szabósa
Angol graffuszóvetek, iskolai és egyenruhákat szabó ráktára.
Szent Anna-utca 1. szám
Telefon: 5-09.

Gyümölcsfaoltványok
a legszebb példányokban és legjobb fajokban kaphatók
Farkas Gyula
műkertésznél
A vágyóhid háta mezei telepen.

Felmentett főhadnagy.

A múlt májusban nagy szenzációt keltett a debreceni társadalmi életben jól ismert Thury Zoltán főhadnagy letartóztatása, aki ellen család bűntette miatt folyt az eljárás a debreceni katonai törvényszéken. A törvényszék büntetésnek mondotta ki és 14 havi börtönbüntetésre ítélte.

Thury Zoltán védője semmisségi panaszt jelentett be, melyet tegnap tárgyalta Budapesten a legfelsőbb honvéd törvényszék.

A korona ügyész magává tette a védelem által tett kifogásokat és kérte Thury főhadnagy felmentését.

Ennek folytán a legfelsőbb honvéd törvényszék a vádlottat fel is mentette, illetve csak fegyelmi vétséget látván fennforogni 90,000 korona-pénzbüntetésre ítélte.

Ítéletét azonnal indokolta, hogy a vádlottnak volt vagyona, melyből tartozásait kiegyenlítette.

Továbbá az eljárás során nem került fel semmi adat arra, hogy Thury Zoltán hitelezői követeléseit nem szándékozott volna rendezni és rendezte is.

Köszö államtitkár a Pegazuson. Kiskundorozmán egy kis baráti összejövetel rendezett szombaton Eszes Imre közmaiotulajdonos, melyre meghívták Köszö István dr. államtitkárt is. A szánálal járó államgondok most teljesen felőrlik az államtitkár idejét, aki emiatt nem tehetett eleget a meghívásnak. Ugy látszik azonban a meghívás jó hangulatában találta az államtitkárt, mert mint ifjúkorában is megtette, párszor felpatant a Pegazusra és rimbeke a következő választ küldte Eszeseknek:

Nagyságos Asszonyom!

Üdv az olvasónak, kegyelem szerzőnek, Mert füzfapótták csak tavasszal önök! Levelét megkaptam s örömmel olvasom: Nagy ovés-ivás lesz Önánél Gyula napon. Szeretnék ott lenni, ha módomban állna De ide köt le most az elvtársak szája. Gyönyörű szép banda, hátha még Kun Béla Kiskundorozsmai képviselő volna! Huszonnégy órából tizenhatot ülünk, Űres csacsogástól elfáradt fülünk, Mivel ennji lést nehéz bírni egynek, Feloségem feljött hozzám segítségnek. Helyette is kérem: legyünk most kimentve, Kipótojok mi ezt hivatalosan öszre. Most pedig minden jót kívánunk Tidának, Férjének, vejenék és kedves lányának. Maradjon továbbra is e vendéglistán: Ha meghívják, elmegy máskor Köszö Pista.

Evang. theologusok Debrecenben. A soproni evang. theologiai facultas hallgatói dr. Deák János egyetemi tanár vezetésével ma, nagypénteken megtekintik Debrecen. Ebből az alkalomból nagypénteken d. u. 5 órakor vallásos estélyt rendeznek a Miklós utcai ev. templomban, amelyre az érdeklődők figyelmét ezúton is felhívjuk.

Azok a középiskolát végzett ifjak, kika érettségi bizonyítványukat az országától elszakított területen szereztek, de felsőbb egyetemi tanulmányukat a hazai egyetemek valamelyikén óhajtják végeztetni, a vall. és közokt. min. rendelete értelmében kötelesek Magyarország történelméből és földrajzából kiegészítő (nosztrifikáló) vizsgálatot tenni, hogy az egyetemre beiratkozhasanak. A kellő ismeretek megadása céljából évenként háromszor, a júniusi, szeptemberi és decemberi érettségi vizsgálatokat megelőző négy héten át Budapesten és Debrecenben tanfolyamok tartatnak, ha legalább 10 (tíz) tanuló jelentkezik ilvne vizsgálatra. A tanfolyam ingyenes és nem kötelező. Akik tehát ily vizsgálatot kívánnak tenni és a tanfolyamon részt óhajtának venni, érettségi bizonyítványikkal jelentkezzenek a debreceni tankerületi kir. főigazgatóságban (Hatvan u. 1. III. em. 20.) hétköznapon d. e. 10-12 óra között. Jelentkezési határidő április hó 30-ig bezárólag.

Száraz gipsztábla-falak,
gipsztáblák,
épületjavítások,
Stégmüller Árpád építőmester
Simonyi-ut 26/a. Telefon: 3-55.

Megrágalmazott rendőrfogalmazó.

Félmillió büntetés.

Wursth Etel debreceni leány megrágalmazta dr. Jeszko Ernő rendőrfogalmazót, hogy arcképét és leveleit, melyet a rendőrség bűnelkénylő tartott dr. Jeszko magának megtartotta, mert azok neki megtetszettek.

Meghallották ezt dr. Mayer Andor rendőrfogalmazó és dr. Zemplény Gusztáv rendőr segéd fogalmazó és rágalmazásért feljelentették Wursth Etelt.

Ma tárgyalta ügyét a debreceni törvényszék. A vádlott beismerte, hogy az inkriminált kifejezést használta, de védekezésére azt hozta fel, hogy azzal nem akart senkit sérteni.

A vádlott beismerése és a terhelő tanuvallomások alapján Wursth Etelt rágalmazásért 500,000 korona pénzbüntetésre ítélte, de a körülmények figyelembe vételével az ítélet végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítéletben megnyugodott.

Halálozás. Mélyszégyes fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejtethetetlen jó férjem, édesapánk, nászunk, sógorunk s áldott emlékü rokonunk: **polgár Szabó János** bércosi tulajdonos fáradhatatlan munkás életének 69-ik, második házasságának 15-ik évében folyó hó 16-án délelőtt 10 órakor váratlanul elhunyt. Kedves halottunk földi részét folyó hó 18-án 4 órakor fogjuk Homok utca 37. számú házunknál, a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Csapó utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Debrecen, 1924. április 17. Legyen síri álma csendes! Bánatos özvegye: öz. Szabó Jánosné Kovács Eszter. Gyermekei: Mihály nevelés és gyermekeivel, Juliska férjével és gyermekeivel, Erzsike férjével és gyermekeivel, Gábor nevelés és gyermekeivel. Nászai, sógorai, kártársai, közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth u. 6. sz., rendezi.

Színház.

Április 18-án, pénteken: **Nincs előadás.**
Április 19-én, szombaton: **A kék posta** Kocsis, operette. D) bérlet.
Április 20-án vasárnap délután: **Pampadour**, operette.
Április 20-án, vasárnap este: **A kék postakocsi**, operette.
Április 21-én, hétfőn délután: **A három grácia**, operette.
Április 21-én, hétfőn este: **Katica királynő lett**, népszínmű.

Symphonikus zene-est a Csokonai színházban.

Nagyszabású symphonikus zene-estet rendezett tegnap este a Csokonai színház igazgatósága.

A debreceni hazlejred kitünő zenekara mutatja be ez estén zenetudását, kifizető készségét és imponáló felegyenezettségét.

A zenekar agilis, fáradhatatlan karnagyja Nöth Antal érdeme az, hogy ház ezredünk zenekara első rangjára felemelkedett. Különösen kitünő az a tegnapi estén, amikor minden szám, minden taktus kifejező, színes és felette precíz volt.

A tegnapi est — Köszegi Árpád: A keresztény élet címu vallásos művet zenésítette.

Ez alkalommal nem egyházi zenét, hanem festő zenét hallottunk. Köszegi képből született fel a keresztény életet s mindenik képet vallásos szöveggel vezetett be. Szerzőt és a zenekart zajosan ünnepelték.

A vallásos képek lezajlása után Schubert és Wagner halhatatlan al-

FEJFÁJÁS,
nátha, szédülés, kábultság ellen legjobb az
Antidol
Fél perc alatt hat!! 1 üveg: 35 adag.
Ára 120 K. Jelenlegi szorzószám 3700.
Főlerakatok: Mihalovits Jenő, Grósz Nagy Ferenc, Bardách Dezső gyógyszer-tárosoknál.

ketásait adta elő a katonazenekar pompás játékában. Liszt gyönyörű II. magyar Rhapsódiája zárta be a színes, hangulatos műsort.

A jelenlevő közönség lelkesen ünnepelte Nöth Antal karnagyot és Köszegi Árpád szerzőt.

Husvét előadások a Csokonai színházban. Husvét első napján délután a „Pompadur”, este „A kék postakocsi” kerül előadásra. Ünnepe másodnapján délután a „Három grácia”, este pedig „Katica királynő lett” táncos, dalos ujdonság. Tekintettel arra, hogy az ünnepek alatt nehéz lenne a közönséget négy előadás jegyével kiszolgálni, ezért a Csokonai színház igazgatósága úgy intézkedett, hogy az ünnepi négy előadásra már a ma délelőtt tíz órájától kezdve meglehessen váltani a jegyeket. Azok tehát, akik az ünnep négy előadásra közül bármelyikére elakarnak menni, jól tessék, ha ma, vagy holnap, de előre megváltják jegyeiket, mert így még kedvező szerinti kitűnő helvet biztosíthatnak maguknak.

A husvét két ünnepnapon három operett és egy magyar dalos táncos játék, a „Katica királynő lett” kerül színre. Ez alkalommal tízedszer játszik, még pedig a premier szereplőivel. Kovács Terus, akinek kitünő szerepe van a darabban, egészen új magyar táncszámokat szőtt jelenéséibe. Partnere most is Unger Pista lesz, míg a többi főszerepben: Halasi Mariska, Halasiné, Puspóky Rózi, Szabó Gizzi, László, Markovits, Vértes, Csolnakoossy szerepelnek. A nagy táncleányokban Bardi Bella, Raiz Irén és Witt Boske Kovács Terussal leitenek vezetőhelyen. A második felvonás hazafias jelenése alatt a színház összes reflektorai világitják meg a három nyílt változásból álló tablót. Az ünnepe másodnapján este tartandó előadásra még vidékről is foglaltak le jegyeket. Különösen a jegyek erre az előadásra is kaphatók már a színházi pénztárnál.

Mecorban vasárnap „Élet koronája” világlager! Hétfőn, husvét másod napján „Kiszabadult bestiák”. Nagy bünyű dráma. Előadások mindkét napon 3. 5. 7 és 9 órakor.

Milyen idő várható.

Meteorológiai intézet jelenése: Hazánkban az ejszaka folyamán ismét időváltozás állott be. Megélenkült északi nyugati szelek mellett kisebb esők vonultak át az országon. A hőmérőskál szüledőben van.

Időprognózis: Tulnyomon száraz idő várható, erős éjjeli lehűléssel.

Meggyújtotta a házát, hogy a lakója kiköltözzön.

Pariát ritkító módját találta ki a kiköltöztetésnek Almási Ferenc, a pozsony-megyei Ozolla községben lakó háztuladonos. Egy lakójának, Szöllösi József iparosnak többször felmondott, de az nem ment ki a lakásból.

Egy éjjel Almási paraszt dobott lakója mühelyébe, amely tüzet fogott. A lángok felcsaptak a tetőre, úgy, hogy a lakó arra öhredt, hogy egy a feje felett a ház. Föllármázta a vele egy födel alatt lakó házurat, aki — nehogy a gyanút magára terelje — segített is az oltásban a szomszédokkal együtt. A házat megmentették a pusztulástól, de a mühelyben odaégett kétezer esekoronát érő ruhanemű és kilenc zsák gabona.

A tűz után a esendőség nyomozni kezdett és kiderült, hogy a házúr volt a gyújtogató. Almási letartóztatták. Beismerte, hogy azért gyújtotta fel lakója mühelyét, hogy ezzel költözésre bírja. A különös feltételek háziurat bevitték a pozsonyi államügyészség fogházába.

THIESZEN
DARABOS-UTCA 9. S.
Készít: modern szobafestő, mázoló, tapotázó és butorfényező
o:o munkát jutányos áron. o:o

Azonnal beköltözhető
modern 2 szoba, konyha, hűtő, álló modern -o- ház
összes mellék helyiségeivel,
világyvilágitással, sürgősen,
igen jutányosan :- **eladó.**
Érdeklődni lehet: K. Tóth-utca 8/b. Vargakert.

Szegekkel etette meg a szomszédja teheneit.

Pölöskei Antal soproni gazdálkodó már 11 év óta haragban volt Csonka Ferencel s ravaszabbnál ravaszabb dolgokat eszlett ki, hogy ezt éreztessze is vele. A legutóbbi napokban Csonka tehenei egymás után betegedtek meg és bár még idejében levágták őket, a gazda így is nagy károkat szenvedett. Amikor az első tehénét feldarabolták, a gyomrában egy mind a két végén hegyes szeget találtak. A szeg szokatlan alakú mindjárt feltűnt, de arra gondoltak, hogy a tehén véletlenül ilyenre is akadhatott. Amikor azonban a másik két tehén gyomrában is hasonló gyilkot találtak, Csonka feljelentést tett a csendőrségen. A nyomozás kiderítette, hogy Pölöskei vendégelte meg szegekkel haragosa teheneit, amiért is a leleményes gazdát átadták az ügyészségnek.

A gyórsvontat kerekéi alá vettete magát Szekesfehervárról táviratozók: Kedden reggel a gárdónyi vasútállomás mellett a budapesti 202 számú gyórsvontat vezetője észrevette, hogy egy munkáskülső ember a vasuti sínre dobta magát, amikor a gyórsvontat mintegy 20-30 lépésnyire távolra volt tőle. A mozdonyvezető azonnal fékezett, vészjelet is adott, de a teljes sebességgel haladó vontat már nem tudta megállítani, úgy, hogy az a szerenéslen embert darabokra lépte. A vontat kerekéi az összeroncsolt embert több száz lépésnyire vontatták magukkal. Megállapították, hogy az öngyilkos Mohoros Lajos dus gazdag gárdónyi földbirtokos. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Tükörváltás, üvegiszólás, régi tükör-üti átadás Szinkovits Béla üvegműipari vállalata. Sziv-utca 14-15. Telefon 355.

Magasárban veszek vastag tükröket Szinkovits tükörváltás, üvegiszólás Sziv 14-15. Telefon 355.

A mai tőzsde.

A korona 175.

Az utolsó idők langya irányzatával szemben értelemes irányulás indult meg a mai tőzsdén, amely egyrészt annak tulajdonítható, hogy a közönség bizalmatlanságából származó pánikszzerű jelleggel bíró eladások megszűntek, másrészt annak, hogy a vezető bankok közös számú-lára való visszeresítést végeztek. Az újból kiújult nyomásvisztrák sem gyakorolt kedvezőtlen befolyást az irányzatra, amely mindvégig szilárd maradt. A tőzsdeidő második felében történt újabb események mértékű átmeneti hanyatlás, azonban zárlatkor a piac ismét megélelt és a hangulat bizakodóvá vált. A felszínre került darabokat a piac könnyen tudta felvenni. Végeredményben az árnívó 5-10 százalékkal emelkedett. A pénzpiacra a kínálat erősödött és háromnegyde százalékkal könnyen lehetett áruhoz jutni, prolóngációt simán intéztek el. Zárlatkor az irányzat szilárdul, a kosztpréz azonnal háromnegyed százalékos.

Budapesti zárlat: Angol Magyar 89, Hazai bank 285, Magv. Hit 698, Jelz. bank 129, Leszámitoló 108, Olasz bank 39, Osztrák Hit. 230, Lloyd bank 19 és fél, W. Bank V. 155, Amerikai 17, Bosnyák agvár 73, Földhitel 450, Hermes 65, Herv. szl. jelz. b. 63, Ingatlanbank

TITANELLI MIKLÓS
Kőfaragó-mester
WESSELÉNYI-TÉR 10.

Elvállal: mindenféle síremlékek, sírboltok, hősi emlékek, épület munkáknak műköből és termásköből való elkészítését. Árak legújanyosabbak. Kész sírkövek telepemen -:- kaphatók. -:-

Eladó 56 és fél katasztrális hold kitűnő minőségű birtok tanyaépülettel!

Több darabban is! Szorát és Földes között, a Pappler-féle uradalom mellett közvetlenül. — Ez évben átvehető!

Bővebb felvilágosítást nyújt az eladás felett rendelkező **Nagy Lajos** Ingatlanforgalmi Iroda, Veres-utca 9. szám.

Világparitásra esnek vissza a szénárak.

Teljesen stagnál a szénkereslet. — A kisbányák már kényszereladásokat kénytelenek eszközölni.

A széntermelésre néhány hét óta újra rossz idők járnak. A szénkereslet nemcsak hogy megcsappant, de majdnem teljesen megszűnt. A stagnáció ilyen mértékére évek óta nem volt példa. A széntermelésnek a háboruban és az azt követő időkben igen kedvezett a konjuktúra. Csak ez év januárjában és február végén következett be egy időleges hanyatlás, amikor is, mint tudvalevő, a bányavezetőségeknek már a munkáselbocsátásokhoz kellett folyamodniok. Az éveleli stagnáció azonban megszűnt s a bányák újból visszafogadták munkásaikat. A mostani helyzet azonban, úgy látszik, sokkal komolyabb és hosszabb ideig fog tartani. Egyes bányák már a kényszereladásoknál tartanak. Ez magyarázza meg a különböző borsodi bányák szénárái között mutatkozó igen jelentős differenciákat.

A nagy- és középbányák ezideig még bírkóznak a rossz gazdasági viszonyokkal s mivel tökeeres vállalatok, tartani is tudják még szénárjaikat. A középbányák között azonban már vannak olyanok, amelyekről nem lehet ezt elmondani. A kisbányák nagyobb része ezzel szemben szinte már csak az üzemienn-

tartásért küzd. Nem ritka az olyan eset, hogy szénkészleteikből szinte potomgron adnak el a gyéren jelentkező vevőknek.

Ily körülmények között természetesen nem kerülhetők el a munkáselbocsátások sem. Hogy ezek nem öltenek katasztrális arányokat, csak annak köszönhető, hogy a stagnáció a tavaszi munkálatokkal esik össze és azok a bányások, akik földműveléssel is foglalkoznak, mint minden évben, most is maguk hagyják el a bányákat. A munkanélküliség ennek dacára sem mondható jelentéktelennek, mert már olyan bányásoknak is kénytelenek felmondani a bányák, akiknek kizárólag ez a foglalkozásuk.

Szakkörök véleménye szerint a szénárak lassu lemorzsolódására lehet számítani. Ennek egyébként is be lehet számítani. Ennek egyébként be kellett volna következnie az ország pénzügyi szanalása kapcsán, amennyiben a szén ára világparitáson áll. A mostani kedvezőtlen konjuktúra csak hamarabb hozza majd el a világparitásnak megfelelő szénárakat.

295. Csethbank 33, Forg. bank 61, Keresk. hit. 41, M. német b. 36 és háromnegyed, Közp. jelz. 15, Városi bank 14, Mercur 20 és fél, Nemz. b. és tak. 45, Keresk. b. 1645, Altalános 18 és fél, Belv. tak. 38, Lipótvárosi 15, Egy. Budapesti löv. 240, Kőb. tak. 40, M. ált. tak. 210, Mektár 260, Pesti H. első 5275, Első m. bizt. 14, Fonciere 375, Magyar francia 680, Jég 320, Pannonia 3750, Bak malom 90, Borsod miskolci 163, Concordia 58, I. Bpesti gőzm. 168, Törökszentmiklósi 30, Gizella 77, Hung. gőzm. 140, Király 39, Viktória 298, Transdanubia 80, Bauxit 550, Beocsini 1300, Borsodi szén 190, Lőrinci 115, Cement 118, Szászvári 520, Kohó 640, István 63, Kőb. téglá 180, Drasche 355, Magnesit 2825, Aszfalt 66, Közén 3550, Keramia 94, Méri szén 50, Nagybatonyi 215, Sajókondói 13, Salgó 760, Újlaki 300, Urikányi 960, Cseppeli téglá 43, Atheneum 230, Franklin 168, Globus 54, Kanussy 14 és fél, Pallas 200, Révai 80, Rigler 123, Stephaneum 10 és háromnegyed, Fővárosi 12, Újságüzem 13, Wodiana 17 és fél, Bródi vagon 146, Kőburg 53, Csákv 24 és fél, Gadacsek 220, Fábrián 9 és fél, Fegyver 1475, Fémker. 28, Frankl 165, Ganz Danub 4375, Ganz vill. 2100, Cép és vasut 69, Gyórfy Wolff 105, Hoffler 210, Kaszab 46, Kissling 19, Kühne 70, Lang 192, Lipták 17, Mag 50, M. acél 350, M. blega 190, Lámpa 295, Mérleg 34, Motorgyár 50, Otomaru 29, Chaudoir 190, Vegyipar 36, Vagon 98, Palagyi 10, Rex Lloyd 10 és fél, Rima 140, Roessmann 70, Rothmüller 19, Schlick 103, Schuller 55, Teudloff 115, Valkán 138, Wörner 18, Corvingép 7 és fél, Mechanikai 30, Ált. fa 6 és háromnegyed, Cserző 29, Dunabarszti 9 és egynegyed, Furnier 23, Guttman 490, Hazai fa 230, Honita 10, Kőrösbányai 6, Kronbeiger 19, Lignum 123, Hitella 40, M. amerikai 16, Erdő 8, Lloyd 140, Malmscky 12, Nemzeti fa 400, Lichtg 7 és fél, Ofa 585, Rézbányai 180, Szlavonia 120, Nasic 2825, Vikt. butor 7800, Zabolai 158, Zentai 205, Fabirt. 34, Adria 1675, Atlantika 49, Levante 340, Meffer 412, Miskolci 52, Közti 36 és fél, Városi 40, Déli 79, Nova 197, Államvasut 625, Trust 140, Délukor 710, Herv. cukor 1000, Cukoripar 3575, Georgia 625, Mezőhegyesi 389, Stummer 3050, Fruktus 12, Ocean 39, Zimmer 12 és egynegyed, Szalámi 38, Puspóki 28, Villanyi pezsgő 64, Tokaji bor 49, Halker. 29, Izzó 785, Juszt izzó 5 és fél, Vasm. vill. 60, Ált. gaz. 21, Osztr. légszesz 925, Auor 360, Phébus 45, Olajipar 115, Marosi petr. 140, Főv. sor 38, Király sor 90, Kőb. polgári sor 800, Pannonia sor 22, Tem. sor 260, Baróti szesz 9, Keglevich

16. Részvénytör 290, Tem. szesz 260, Gschwindt 235, Krausz 88, Royal szálló 330, Schwartzler 100, Egisz 59, Ligetszantórium 29, Lukács furdó 10, Jura 165, M. kneder 192, Sz. kender 480, Unió textil 12 és fél, Gyapjumoó 67, Szóvkötő 33, W. textil 11, Goldberger 160, Karton 97, Pamutipar 375, Gy. textil 30, Jaguár 110, Spódium 260, Flóra 135, Hung. mütr. 300, Szikra 77, Wander 27, Chinoin 46, Danica 170, Diana 9, Keletmúranyi 40, Klein és fia 9, Klottid 103, Torók 30, Székénégy 13, Dorogi 30, Dunántuli 70, Felten 1000, Gummi 545, Interrexim 30, Telezon 212, Unio színház 28, Szolnoki 10, aZyvapalfávyai 36, Bárdi 18, Királvantó 6 és egynegyed, Vasm. orgm. 250, Bóni 99, Brassó 410, Corvin film 23, Papiripar 48, Hangvinyar 37, Star film 38, Ostermele 345, M. német 465, Gy. lőr 28, Fbank 9300, Iparbank 10, Betüontóde 150, Angol osztrák 250.

Zürichi zárlat: Berlin 128 fél, Hollandia 211 egyvoldad, Newyork 568 negyed London 2473, Páris 3535, Milano 2515, Brüsszel 3050, Prága 1670, Budapest 75, Belgrad 705, Bukarest 295, Bécs 80 egyvoldad, Szófia 410.

Terménytőzsde zárlat. A mai terménytőzsdén az irányzat barátságos volt, a buza ára 5000 koronával emelkedett. Rossz iránt csökkent az érdeklődés. A forgalom elég élénk.

Hivatalos árak: 76 kilós tisztavidéki buza 302 fél és 5, egyéb 300-302 fél, 79 kilós tisztavidéki 310-12 fél egyéb 307 fél és 10, rozs 260-82 fél, tak. árpa 270-80, sorárpa 310-25, zab 270-75, tengeri 230-35, korpá 207 fél és 10.

Utőtőzsde: Irányzat szilárd, Osztrák Hitel 232-235, Magyar Hitel 710-722, Ganz Danub. 4450 áru 4600, Ganz vill. 2170-2250, Hung. mütr. 505-315, Mezőcukor 315-325, Flóra 138-146, Meffer 416 420, Ker. bank 1670-1680, Salgó 765-780, Pallas 192-80, Georgia 635-657, I. Bpesti gőzm. 179-175, Pesti Hazai 5300-5450, Földhitel 460-470, Szászvári 510-520, Urikányi 970-1000, Kohó 650-675, Közén 3675-3650, Olasz Bank 30-31, Nova 200-212, Hazai bank 294-305, Salgó 765-780, Amerikai bank 16 háromnegyed.

Nem hivatalos értékek: Mobilbank 5 fél és háromnegyed, Pharmacia 22-24, Keve 1 fél.

A devizakzpont hivatalos árfolyamai: Brüsszel belga frank 4200-340, Amterdam hollandi forint 29100-30000, Bukarest lei 405-25, London angol font 341200-51200, Milano lira 3470-590, Páris francia frank 4875-5025, Prága szokol 2395-375, Stockholm svéd korona 20650-1300, Bécs osztrák korona 110.55-113.80, Főbbi változatlan.

Takarék-korona 116.

Mélyen leszállított árak!

Csak e héten érvényesek a „Hangya” összes üzleteiben

Főüzlet: Rózsa-utca.

Fiók üzletek a város minden részében. Saját érdeke mindenkinek meggyőződni.

Nyílttér.

Megérkeztek a tavaszi ujdonságok. Heti és havi részletfizetés mellett kőszitek öltönyöket, kosztumöket. Tegdes János, női és férfi szabó, Péterfia 42.

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő?

Hatvan-utca 1. szám. Ref. püspöki bérpalota, az udvarban. Teon 11 99. Telefon 11 99.

Ha bármire szüksége van, mindenekelőtt jöjjon el az Ingóságközvetítőbe. Fele áron vásárolhat.

Mit ad el? Megvételre ajánlunk: müdennemü butorokat, egész halókat, ebédlöket, gyermekágyakat, gyermekkoscsikat, valódi keleti perzsa és gyanju szőnyegeket, müvészi festményeket, irodaképeket, íróasztalokat, irodai berendezéseket, tükröket, mosdókat, teljes szabóműhelyberendezéseket, próbababákat, hokedilöket, fényképezőgépeket, falórakat, füzgölámpákat, férfi, női, gyermekruhákat, kabátokat, cipöket, edényeket, gyermekjátékokat, díszárgyakat női kizimunkát, asztalterítöket, nyeregeket, löszerszámokat, raketteket, varrógépeket, tizedesmérleget, böronöket, hegedüket, husvéti ajándék tárgyakat, parfümöket és mindenféle ingóságokat.

Mit keres? Keresünk megvételre: férfi női, gyermekruhákat, kabátokat, gyermekkoscsikat, cipöket, használt teniszraketteket, labdákat, függönyöket, szőnyegeket, edényeket, plüss és mokkátasztalterítöket, butorokat, szalonokat, arany és ezüstmüeket és mindenféle ingóságokat.

Vadonatui férfi, női és gyermek cipök a legjobb anyagból, kiárusítás miatt gyári áron alól kaphatók. Jól jegyezze meg, ha bármit venni vagy eladni akar, mindenekelőtt jöjjon el az Ingóságközvetítőbe.

Molykár ellen

téli ruhák beraktározását felelősséggel vállalom. Baránybör és mindenféle börkök kikészítését vállalom. — Bekesek előre megrendelhetök.

ADLER JENO szücsmeister, Batthyányi-utca 9. szám.

Eladó a közeli sámsoni Kulcsárkertben a Madarasi-féle

kiünö szőlő, gyümölcsössel, lakható pajtával, mely jelenleg a Gyányi Miklós ur és neje tulajdona. A kertéségi csösz megmúta ja.

A sámsoni Kulcsár-kert a Vilmos huszár laktanyához egy óras gyalogséta, a sámsoni kövesut jobb oldalán, az utkaparó házzal éppen szemben.

Ára 15 millió korona! Rögtön átvehető!

Ezen szőlő eladása felett is a NAGY LAJOS Ingatlanforgalmi Iroda (Veres-utca 9. szám) rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló is.

Rögtön beköthető 3 szobás ucai lakást kap

konyhával, pincével, fűskamrával, sertésöllal, baromfiöllal, ha megveszi a

Csillag-u. 41. sz. házat! Alkalmi vétel. Előbb nézze meg.

Azután fáradjon be a vételi jogügyletet megkötni az ezen ház felett is rendelkező Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Irodához.

Veres-utca 9. szám alá.

OCSKA vasat, rozot és mindennemű fémet legmagasabb árértékűnek használhatóba.
Steiner
 cserélok, Nagyobb tételek elszállítók.
 Eötvös-utca 110. — TELEFON 6-86.

Házvevők!

Gazdálkodók és izraeliták!

כשר

Végtelen olcsóért megkapható a Hatvan-utcai részben, egy igen nagy udvaru ház!

Csokonai-utca 39. szám.
 Rögtön beköltözhető udvari 2 szobás lakással, konyha, speiz, nyárikonyha, sütőkemencével, faskamrával.
 Istálló négy lóra.
 Tulajdonosa: Barna Imre ur, ott lakik, most nagyon olcsóért meg lehet tölteni!

Nagyon természetes, hogy ezen ingatlan felett is a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló is.

Iroda: Veres-utca 9. sz.

Hallatlan olcsó ház

Lakó nincs!

Hentesek! Sertéskereskedők! Ez a ház Önöknek lenne nagyon megfelelő! Mert a vágóhidhoz, a sertésvásárhoz pár percre van! Sürgősen, még potomárért is eladó!

A Heresztesi-utca 20. számú ház.

Idegen lakó nincs! Átvehető és beköltözhető az egész!

Szép nagy szoba, konyha, speiz. Külön épületben szoba, kamara, istálló, sertésöl, két baromfiól, külön öt finas koca részére, 3 kamara, faskamara, nyárikonyha beépített sparherddel, sütőkemence, téglából épített füstölő, hatalmas tengerigörbe. Letérfázott, befásított udvar. Szivattyús kut. Minden helyiség letérfázva.

Ma megkaphatják még 30 millió koronáért is!

Tulajdonosa: Veres Mihály ur és neje, akik laknak benne. Hamis kutya miatt az ajtó mindig zárva, tessenek zörömbölni!

Nagyon természetes, hogy ezen ingatlan felett is a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg a vétel, ott teendő le a vételi foglaló is. Iroda: Veres-utca 9. szám.

Legolcsóbban
 vártani **uri és női divat**
cikket még mindig csak a 0-0-0-0
Köszükségleti Aruházban lehet. Csapó-u. 9

Ajánlat.

Elektrómotorokat, dinamókat szakszerűen telereszel, javít, elad, cserél. Delegrvutókat, feszmerőket, teleponokat, villamoscsengőket és egyéb legkomplikáltabb munkát készít Földvári, debreceni első elektrótechnikai gyár. Széchenyi-u 65. Telefon 168. Összes villamoság és szerelési anyagok legolcsóbb napi áron. 29

Aki a belváros területén 2-3 szoba, konyha, kamara és melléképületekből álló lakását, — bérlettel együtt — átadja, annak cserében két évre ingyen használatba adom a következőket: 3 szoba, konyha, sertés és aprómarhaból, melléképületekkel. Külön 300 négyzetméter prima föld használattal, a Gerébi telepen. Kondor utcában, esetleg lépést is fizetnek. Ertekezhetni: Luczy Lajos Sámsoni uti Gerébi telepen, Kondor utca 6. alatti lakosnál. 7696

Üzlethelyiség Rákóczy utca 12. sz. kiadó. 8086

Egy szoba, konyha butorozatlan albérlésben — azonnal kiadó. Nyugoti utca 34. szám. 8098

Aranyat, ezüstöt, briliántot, használt és csont és arany műfogakat, legmagasabb áron vált be. Óra és ékszer javításokat — szakszerűen eszközöl. — Stassik és Blattner. Csapó-utca 12. sz. 6143

Fűtőház közel, butorozott szoba magános ur részére kiadó. Cim a kiadóban. 8163

Révay Lexion 1-11-ig kapható. Péterfia 48. sz. 8150

Saját termései új létező bor literenként ismét kapható. öv. Szilágyiné. Magos-u. 16. 8149

Azonnal haszonbérbe kiadó a ároshoz közel 17 hold szántó tanvásbirtok 17 hold kaszálattal és legeltetési joggal 10 hold öszivetéssel. 1 hold szőlő, két szobás lakás, nagy istálló, teljes gazdasági épületekkel. Jelentkezhetnek Vár-u. 8. 8154

Kiadó felébe 10 hold föld dinnve, tengeri és krumplinak. Jelentkezhetnek Vár-u. 8. 8152

Komlóssy-ut 36 számú nyaraló egy szoba, veranda, konyha, kamara, pince kiadó. Ertekezni: Péterfia 30. 8148

Házvezetőnek ajánlik tisztviselő özvegye. Szíves ajánlatok Fehér Debrecen, pályaútvári postahivatal címre kéretnek. 8160

Saját termései bor literenként kapható. Péterfia 43. 8073

Szabni tanít legújabb nemi módszer szerint. — Veress Margit női szabó. Kőlesey 3. 8145

Bor, saját termelés, kiváló finom literenként kapható, ünnepe csak 5000. Poroszlav-ut 53. 8141

Nyuszikák, husvéti diszkosárba való. kaphatók Káv-u. 22. 8132

Különbejárati jól butorozott szoba, központban kiadó. Esetleg ellátással is. Cim a kiadóhivatalban. 8137

Zamatos ó-bor
1 liter 5600 K.

Azonkivül kapható legolcsóbban:

Tokaji szomoródi, Tokaji asszu, Hejyaljai furmint, Pezsgő és muskályborok:

GLÜCK, fűszer és bor üzletében, Péterfia 76.

Aranyat, ezüstöt, briliántot, hamis fogakat vesz Steiner Mihály. — Hatvan-utca 2. sz. I. emelet. 1

Megbízható fiatal szolgát azonnal felvétetik. — Kalapüzem. Piac 9. 62

Szönyegcsomózás — gyakorlott leányokat felveszek. Jablonszkyne József kir. herceg utca 40. szám. 8097

Francia és német órákat ad egvetemi hallgató Ertekezni Simonffy u. 6. — butoroztatásban. 8042

20 millióval jobb jövedelmező üzlethez társat keresek. Cim a kiadóban 8093

Veszek mindenféle butorokat, diványokat madrákat, szőrt, afrikot. Széchenyi-utca 8. 63

Társat keresek pár millió koronával. Forgalmass helven berendezett üzletem van. Kristó Károly. Cegléd-utca 16. szám. 8162

13-14 éves kifutó leány felvétetik. Hunyadi-utca 18. cipő üzlet. 8155

Mindensz főzőnő azonnal felvétetik házasparhoz. Vár-u. 8., balra. 8151

Szakképzett körfűrész munkást, tűzifa vágáshoz felvesz Burger és Weinberger fátelpe. Szoboszló-ut 1. 8146

Magas kamatra keresek 100. mm. buzát. — vagy annak a napi értékét. Cim a kiadóban. 8167

Tisztességes, megbízható mindenféle főzőnő keresek, hosszabb bizonyítvánnyal, ki már zsidóháznál volt alkalmazva. Jelentkezhet délután 4-6 óra között. Varga-utca 29. sz. 1. ajtó. jobb-ára. 8140

Társat keresek 15 millió koronával, havi tisztán 6 millió koronát jövedelmező üzlethez. Megkereséseket „Szakértelem nem szükséges” jellegre a kiadóba. 8130

Mosogatónők felvétetnek Albert Belvárosi éttermében. — Jelentkezés könyvvél. 8142

Kisasszonyt vagy joghallgatót alkalmaz ügyvéd. Deák Ferenc-utca 9. 8171

Föld eladó a Fáy dűlőben 30 holdnyi terület. Me vehetik öten, haton is, annyi adok belőle bárkinak, amennyire pénze van. A föld kimerés iródam terhére megy. Patak, volt grófi tisztartó. Debrecen, Csapó-utca 19., kerszetépület. 8166

Eladó egy vadonra 4 ülése sárga háttal, egyes és kettes rúddal. Négy jó karban lévő igazsaker. 13 kordés. Kunnettel együtt. Érdeklődők forduljanak a Működővárhoz. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93. 64

Hajtány, gyermekjáték valamint le és felhajtató gyermekszék eladók Kar-u. 22. 8133

5-40 holdas szántóföldek, 1-10 holdas szőlők, 3-6 szobás házak a belvárosban és egy nagy fővári üzlethelyiség eladók. 720 holdas fekvő föld birtok terebent cseleji Cseley Gyula iródjában, Egmalom-u. 8. Telefon 2-09. 8139

Darabos-utca 7. sz. ház 3 szoba, konyha, melléképületekből álló, azonnal beköltözhető lakrészel eladó. — Ertekezni: ugvantott a tulajdonosnál. 8138

Eladó prima füstölősonka, knedermagos pikant fűszerek. Hatvan-utcai kert. Diófa-u. 14. 8136

Eladó a város központjában két 4 szobás modern uri lakásból álló ház és egy 500 kilogrammos tizedes mérleg. Erdeklődni Batthyányi 6. bankba. 8157

Eladó ház. Rákóczy-utca 34. számú. Ertekezni Batthyányi-utca 17., ügyvédi iroda. 8156

Eladó balmazújvárosi uton az új vasútdélénél 300 négyzetöles ház hely Ertekezhetnek Vár-u. 8. 8153

Eladó H. sámsoni Buda házi kertben 500 négyzetöles szőlő, lakható épület és gyümölcsfákkal Bővebbet Debrecen, Hatvan-utca 21. 8170

Nagy Centrál bobin varrógép eladó. Gara-u. 22. Kapuval szemben. 8147

Föld eladó, fekete 2 hold, 3, 4, 5, 10, 11 és 30 holdas, mind az Ondódon. Ezenkívül kisgyűlláson 12 holdas és 40 holdas. Nagy keréki határában 40 holdas. Ház kisebb-nagyobb. Patak Csapó-utca 19., kerszetépület. 8168

Eladó új ház, beköltözhető lakással, két szobás, konyha, kamara, Vilmas kaszárnyával — szemben, Sámsoni-ut 3. szám. 8166

Eladó egy szép sárga sarok divány, 1 nagy oszított tükör, 2 oval tükör tengeri morzsó és daráló szecskavágó répa-vágó, 1 puld és telési, 1 tnyag jégsekrény. Bédogh cukrászda, Piac-u. 8. 56

Eladó földek: Mikopéresi uton 4 hold buza-teremtő, Ondódon 2 és 3 hold. Hoek ingatlanforgalmi iroda. Szent Anna négy. 814

Egy gyönyörű topoiá háló, masziv sodrony betéttel, szeszlona, asztal székkel, modern nagy fali órával, konyhai spórrel kredencel 9millióért elutasítás miatt eladó. — Hatvan-utca 6. sz. 8136

Szamóca, nagy gyümölcsű, korai, 100 db. 15.000 korona. Mészáros-ter 13. 8134

Eladó egy jó karban lévő Centrálbobin férfi varrógép. Lábakert, Viola ut 5. 8156

Debreczen egyik legjobb forgalmu, 40 év óta fennálló

fűszer- és vegyeskereskedése

eladó.

Ára, az összes üzleti árukkal együtt: **egy vagon buza napiára.**

Rögtön átvehető, a két szobás szép lakással együtt, amelyért semmiféle külön lelépési díjat sem kell fizetni!

Bármilyen más üzlet céljára is alkalmas hely!

Visszavonulás miatt eladó!

Bővebb felvilágosítás nyerhető az eladás felett rendelkező NAGY LAJOS Ingatlanforgalmi Irodában, Veres-utca 9.

Eladó nagyon szép villa
 a város legszebb és legelőkelőbb helyén!

A Simonyi-uti Országos Tanító Áruházhoz pár lépésre.

Sestakert, Poroszlav-ut 1. sz. alatt.

Gyönyörű helyen!

Szemben az Andaházy-Szilágyi Intézet internátusával!

Közvetlen szomszédja egyik felől dr. Kádár István királyi ügyész ur, — másik felől a dr. Szabó Márton főgimnáziumi tanár ur nyaralója! Utánna pedig a dr. Freund Jenő ügyvéd ur szőlőtelepe következik.

A villa-épület áll négy szobás lakásból, nyitott verandával. Fűrdőszoba és belső angol kőzet. A szuterén helyiségben van a konyha, beépített sparherddel és cselészoba. Boros pince és fászinca.

Park, szökőkút. Különféle fenyő és parkfák, díszeserjék. Termő gyümölcsfák és lugas szőlő.

A villa télen-nyáron lakható, magas, száraz, egészséges, stukatóros szobák, modern, kétszárnyú ajtók és hármastáblák. Villany! Gáz! Háztisztítók. Kitűnő vízellátás.

A villa nagy terme rögtön elfoglalható!

Ára: hat és fél vagon buza napi ára!

Ezen villa eladása felett is a NAGY LAJOS Ingatlanforgalmi Iroda rendelkezik (Veres-utca 9.) Egyedül csak ott köthető meg a vételi jogügylet, ott teendő le a foglaló is!

Eladás.

Deszka használt foszni 25 szá olcsón eladó. — Barkó. Meszena u. 1. sz. 8096

Perzsa ebédő szőnyeg új eladó. Papp főhadnagy. Salétram laktanya Építő udvar. 8104

Vető burgonya és koskás eladó. Darabos-u. 48. 8114

Marschal magánjáró garnitúra 6-os 7 légkörös 17 éves, új fűszijjal eladó Hintalan Edénél Hajdusoboszló. 8100

Gramaffon szép nagy lemezekkel olcsón eladó. Csapó-u. 93. 8159

Kereslet.

Főpincér, konyha vezetővel kerestetik. Cim kiadóban. 8143